

Șerban OVIDIU

**CERCETĂRI PRIVIND IMPLEMENTAREA CONCEPTELOR
ȘTIINȚIFICE ÎN MANAGEMENTUL CLUBURILOR SPORTIVE
UNIVERSITARE**

Șerban OVIDIU

**CERCETĂRI PRIVIND
IMPLEMENTAREA CONCEPTELOR
ȘTIINȚIFICE ÎN MANAGEMENTUL
CLUBURILOR SPORTIVE
UNIVERSITARE**

Copyright © 2014, **Editura Pro Universitaria**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin
Editurii Pro Universitaria

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al
Editurii Pro Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ȘERBAN, OVIDIU

**Cercetări privind implementarea conceptelor
științifice în managementul cluburilor sportive**

universitare / Șerban Ovidiu. - București :

Pro Universitaria, 2014

Bibliogr.

ISBN 978-606-26-0065-5

65.012.4:061.237:796/799

INTRODUCERE

Complexitatea și dinamica societății moderne, caracterizată de competitivitate și competiție, de schimbare în sensul îmbunătățirii presupune, deopotrivă, perfecționarea proceselor tehnice de realizare a produsului sportiv și a proceselor de organizare și conducere științifică a activității la toate nivelurile și în toate domeniile (N. Mihăilescu, 2006, p. 1). Conducerea este o activitate practică regăsită astăzi în toate domeniile și pe toate palierele societății sub denumirea de management, însemnând a conduce în mod eficient. Ca o sinteză a multiplelor puncte de vedere regăsite în literatura de specialitate reținem definiția potrivit căreia *managementul reprezintă un complex de acțiuni desfășurate cu scopul de a asigura funcționarea normală, eficientă, a colectivităților umane organizate în ansamblul lor, cât și a fiecărei verigi structurale componente cu scopul atingerii obiectivelor organizației în condițiile utilizării cât mai judicioase a resurselor manageriale* (V. Cornescu, I. Mihăilescu, S. Stanciu, 2003, p. 3). Această viziune asupra practicii managementului științific nu oferă o imagine completă dacă nu vom lua în considerare și reprezentările managementului ca știință și ca artă. Ca știință managementul *„rezidă în studierea proceselor și relațiilor de management din cadrul lor, în vederea descoperirii legităților și principiilor care le guvernează și a conceperii de noi sisteme, metode, tehnici și modalități de conducere, de natură să asigure obținerea și creșterea competitivității organizației”* (O. Nicolescu, 2007, p. 18). Știința managementului înseamnă cunoștințele exprimate în conformitate cu legitățile generale pentru descoperirea adevărului, care sunt valabile pentru întreaga societate.

Autorul sintagmei și fondatorul conceptului „management științific”, Fr. Taylor spunea în lucrarea sa „Principiile managementului științific” (1911), republicată mai târziu (1947) sub denumirea „Management științific”, că înțelegerea exactă a principiilor, a regulilor, a metodelor ține de știință, iar *aplicarea acestora reprezintă o artă, latura pragmatică a managementului ce exprimă măiestria managerului de a folosi elementele oferite de știința managementului în situațiile contextuale ale organizațiilor în scopul atingerii obiectivelor.*

Știința managementului este relativ nouă în comparație cu alte științe. Aceasta a luat naștere și s-a dezvoltat o bună perioadă de timp în domeniul economic. Evoluția socială a impus *extinderea aplicării conceptelor științei managementului și în domeniile noneconomice, între care și sportul.*

Figura 1. Laturile și finalitățile managementului științific (preluat și adaptat după V. Cornescu, I. Mihăilescu, S. Stanciu, 2003, p. 5)

Cunoștințele de management sportiv sub forma lucrărilor de specialitate traduse au ajuns în cadrul actualului Institut Național de Cercetare pentru Sport. Ulterior mai mulți autori (Al. Lăzărescu, A. Colibaba – Evuleț, T. Roibu, I. I. Lador, V. Voicu, M. Neamțu, A. Hoffman, N. Mihăilescu, S. Todea, E. Frâncu ș.a.) au abordat probleme ale managementului specific domeniului educației fizice și sportului în lucrări de cercetare – teze de doctorat sau în cărți de specialitate.

Pornind de la deschiderea oferită de afirmația renumitului specialist al managementului modern P. Drucker, aceea că managementul face parte din orice instituție socială, dar și de la aserțiunea că „managementul a devenit organul universal care se răspândește pretutindeni în societatea modernă” (T. Gavrilă. V. Lefter, 2002, p. 20), au fost exprimate mai multe *puncte de vedere privind definirea managementului specific sportului* dintre care sintetizăm:

1. *viziunea centrată pe resurse*, conform căreia managementul înseamnă coordonarea resurselor umane, informaționale, materiale și financiare în vederea realizării scopului organizației (D. Colibaba – Evuleț, I. Bota, 1998, p. 65);

2. *viziunea axată pe latura umană*, managementul fiind considerat un act ce cuprinde planificarea și luarea deciziilor necesare pentru conducerea activităților unui grup de persoane care acționează împreună în vederea unui scop comun (R. Ray, 1997);

3. *viziunea ce are în vedere procesualitatea*, potrivit căruia managementul sportiv înseamnă totalitatea proceselor și relațiilor specifice prin intermediul cărora se organizează, se administrează și se gestionează resursele unei structuri a sportului atât pe ansamblu cât și pe niveluri și

componente, cu scopul realizării eficiente a obiectivelor propuse (N. Mihăilescu, 2006, p.17).

Interesante, din perspectiva noastră, sunt și punctele de vedere exprimate de autorii Enciclopediei Educației Fizice și Sportului (Vol. IV, pp. 237-298) potrivit cărora:

a) *managementul sportiv este o ramură a științei educației fizice și sportului;*

b) *obiectul managementului sportiv este acela de a studia și de a aplica eficient ideile și soluțiile de proiectare, de organizare, de administrare, de gestionare și de conducere a activităților specifice, deci conține și ideea de gestiune, pe lângă cele de proiectare, administrare, control și conducere;*

c) *conținutul managementului sportiv se referă la experimentare, la crearea și stabilirea de obiective, la structurile organizatorice, orientarea și direcțiile de acționat, la elaborarea de programe și acțiuni menite să mărească eficiența domeniului, să extindă dezvoltarea, să sporească activitatea teoretică și, îndeosebi, practică.*

Practica managementului este sinteza dintre știință și artă (V. Cornescu, I. Mihăilescu, S. Stanciu, 2003, p. 7) din care rezultă că managementul științific se referă la utilizarea legităților, conceptelor, metodelor specifice oferite de știința managementului, acțiune care presupune un efort creator de adaptare și combinare a diferitelor tehnici și metode de conducere pentru realizarea unor obiective previzionate (T. Gavrilă, V. Lefter, 2002, p. 22).

Cluburile sportive universitare studențești sunt, potrivit Ordinului MEN nr. 3696 din 10.04.2012, persoane juridice înființate ca instituții

publice (art. 1) în subordinea MEN, care își desfășoară activitatea pe baza regulamentului – cadru privind organizarea și funcționarea cluburilor sportive studențești, aprobat prin ordinul mai sus menționat, a regulamentului de organizare și funcționare propriu, precum și în conformitate cu celelalte dispoziții legale în materie (art. 2 și 3). *Scopul clubului îl reprezintă organizarea, conducerea și dezvoltarea activității sportive proprii sub toate formele sale, fără nici un fel de discriminare.* Pentru realizarea scopului, obiectul de activitate al cluburilor studențești se referă la: *selecția, pregătirea, participarea și obținerea de performanțe în competițiile interne și internaționale; promovarea spiritului de fair-play, combaterea și prevenirea violenței și a dopajului în activitatea proprie; promovarea uneia sau mai multor discipline sportive; administrarea bazei sportive proprii; organizarea de competiții sportive.* În afară de aceste precizări norma juridică invocată face referire și la următoarele aspecte: organizarea și funcționarea cluburilor studențești, conducerea cluburilor, inclusiv atribuțiile directorului, patrimoniul și finanțarea activității clubului.

Analiza informațiilor reieșite din studierea literaturii de specialitate în legătură cu managementul cluburilor sportive studențești evidențiază o serie de aspecte:

a) cercetarea științifică în domeniul managementului sportiv și lucrările de specialitate publicate sunt încă într-un număr relativ redus și nu acoperă toate domeniile și nivelurile managementului specific. De exemplu, despre managementul operațional al cluburilor sportive studențești se regăsesc foarte puține surse de informare;

b) conducerea cluburilor sportive studențești este una de tip public – administrativ, în care regăsim o componentă semnificativă de management

indus prin dispozițiile normative ale organului ierarhic superior ori a altor norme aplicabile în activitatea clubului;

c) dinamica societății moderne presupune îmbunătățirea actului de conducere și promovarea unui management performant ca mijloace ieftine de eficientizare a activității, deziderat realizabil în condițiile în care managerul are competențe și dovedește aptitudini și abilități de conducere (fig. 2).

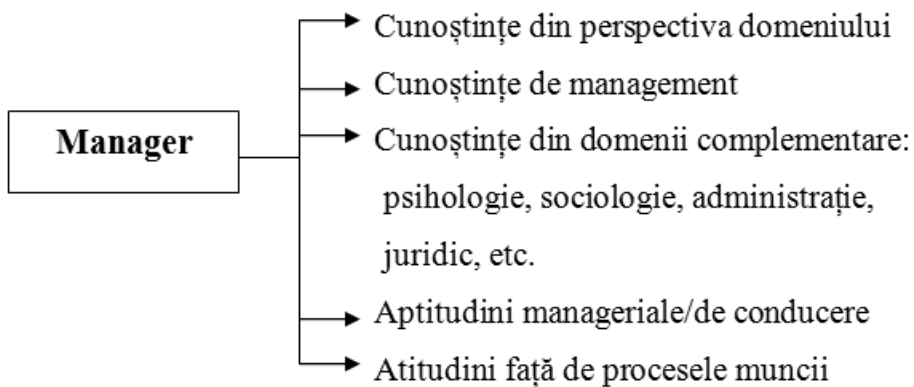

Figura 2. Caracteristici ale managerului modern

d) în contextul general a societății contemporane, constatăm că și managerul sportiv începe să se contureze ca o ocupație distinctă și necesară conducerii performanțiale a proceselor și relațiilor de management specifice domeniului educație fizică și sport;

e) între nivelul de cercetare și cunoaștere confirmat de știința managementului și nivelul de implementare a managementului științific, performant în cadrul cluburilor sportive universitare s-a creat un decalaj, care poate fi atenuat prin cercetare, perfecționare și publicare de lucrări care să consemneze experiența privind arta de a aplica conceptele manageriale în contexte situaționale specifice.

Ne alăturăm punctului de vedere exprimat în literatura de specialitate (N. Mihăilescu, 2006, p. 12), acela că încă *nu sunt suficient de bine conturate conceptele manageriale specifice cluburilor sportive studențești și nici modalitățile de extrapolare și aplicare practică a acestora în condițiile determinării contextuale și culturale a actului managerial*. Se constată că literatura de specialitate tratează actul managerial la modul general, fără o adaptare în funcție de caracteristicile diferitelor tipuri de organizații sportive. Între cunoștințele specifice componentei tehnice – din educație fizică și sport și cunoștințele de management sportiv există un decalaj evident în favoarea primelor, afirmație ce argumentează necesitatea îmbunătățirii celorlalte. Constatăm, de asemenea, că *nu este încă suficient de bine conturat managementul pe bază de programe și proiecte la nivelul structurilor sportive universitare*.